

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 20. d.

Kosapetka 1798.

Nro. 68.

Lublana

Po pisnih is Lashkiga so barke französke, katire so sadne dni Kimovza is Brest na morje ven mahnile, od anglesov bile polovlene, pobite, inu potoptlene. Devetj bark to je ena verstna Hoche s' imenam inu esem fregat so namrezh franzosi imeli perpravlenih, de bi v' Irland shle, kakor hitro bi anglesi ob jesenskim hujshim vremeni domu shli, katiri so Brest sapersali. Anglesi so se enmalo na morje odmaknili, franzosi misliozh, de so domu odshli, gredejo s' barkami ven, kar jih anglesi neprevidoma dobojo, inu vdario.

Tudi

Tudi so pisma, de ena angleska fregata je
peršla v' Neapel povedat, de Bonaparte je od
Egiptovzov, inu od Pascha v' Damaski okrog i-
nu okrog popaden bil, sajët, premagan, njemu
glava odsekana, inu v' Konstantinopel poslana.

Novize is Salzburga pishejo: franzosi so do-
volili v' Rastadt, de nezhejo nizh na tim kraji
Rajne imëti, ne Kehl, ne Kassel, tudi ne Eh-
renbreitsstein; de sarëf mir shelë; deslih kakor
pravio, so sdaj stokrat bol gorki sa vojskvunje,
kar so flishali od ene nesrëzhe, katira se jim je
permënila. To vse dëla upanje, de bo mir, a-
kolih bi tudi lahko vojskna mogozha bila. Mosk-
kovitarji she stoje na meji esterajske Gallizie, de
nam pojdejo na pomozh, ako bi nebilo miru.
Al upamo, de bo sovrashnik pametnisthi postal,
kër vidi, de ga je srëzha jëla sapushati.

Dunej 10. Kosaperska,

Prinz Karl je pershel predvezheraj v' La-
xenburg k' svitlimu Zesarju inu Zesarizi.

Zesar je spët enim Tirolzam, katiri so lani
se per vojski dobro obnesli, slate inu sreberne
svetine vdënil.

Shpania.

Vajvod Ofsunne bo poslan od Krala v' Pa-
ris, kër bo en zhas po opravilih ostal.

Lashko.

Neapolski Kral je vse premoshenje sardin-
skih podloshnih prepovedal, karkol ga v' nea-
polskim imajo, satiga volo je tudi sardinški Kral
vse premoshenje neapolskih podloshnih v' prepo-
ved djat, kar ga je v' njega deshelah.

General Brune je shel 18. Kimovza na o-
gled zele zisalpinske meje, 20. dan je bil v'
Brescia, potle je shel v' Rocca d'Anfo, Salo, i-
nu Peschiera.

V' Rimi sta dva visharja flushbo pustila, ka-
kor je uni dan vishar Angeluzzi narpred poka-
sal, dva druga je franzoski general Macdonald
ob flushbo djat. Namesti vsih letih sam drugih
pet visharjov isvolil, tiste tri visharje pa je sa
senatorje postavil, katiri so sami od sebe flush-
bo pustili.

Po Rimi smirej klostre, duhovske naredbe,
inu shkolske kapitelne doli devajo, inu njih
premoshenje na deshelne inu lastne potrebe ob-
razhajo.

En franzoski poslanik je hitel skusi Rim
na Krala v' Neapel dvajseti Kimovza.

Novize v' Rimi pishejo, de Bonaparte je
opominal svoje soldate greдох po morji, kako
se imajo v' Egipti sadershati, rekozh: soldatje vi
grędete Egipt popraviti, pot sa kupzhio odpręti,
angle-

anglesam eno rano safalit, dokler bote dalaj
mogli njim she nosh v' gerlo safaditi. Skusi boj-
vanje bomo dalaj derli, al frëzha nafh ifhe, v-
se nam pojde po frëzhi. Ludje, h' katirim pri-
demo, molio Boga, inu verjejo na Mahomet pre-
roka; negovorite jim soper. Dëlajte s' njimi,
kakor ste s' Judmi inu Lahmi sturili, zhaftite e-
giptovske Imane, kakor ste Rabinarje inu Shko-
fe zhaftili; zhaftite njih Moshee, kakor zerkve
inu sinagoge. Navadite se na egiptovske nava-
de. Oni ravnajo drugazhi s' svojem shenami
kakor per naf v' Europi; katiri per njih eni
shënfki filo sturí, sapade glavo, je velik hudo-
dëlNIK. Nejemlite po fili, sturite si ludi sa per-
jatle.

Bonaparte je 23. dan mali Serpana mësfo Ka-
iro Bejam odsel; desët tavshent mamelukov so
se v' bran postavili, tavshent jih je pobil, vezh
je potonilo v' rëki Nilo, vsi beshali raneni; do-
bil; je 300. kamël s' blagam, 300. kojn s' drago
opravo. Ludje so ukali, kader je v' Kairo per-
shel; Kairo ima shtirsto taushent dush. Al zhes en-
malo mu je Nelson jesik smëfhal, franzosi so
mogli shtirsto soldatov poslati na Bonaparta, mu
povëdat od neshëzhe, katira se je per barkah
sgödila. Arabzi so med morjam inu Kairo vse
obstavili, Bonaparta od morja odrësali, inu shtir-
sto mosh so komaj do Kairo prederli s' poshto na
Bonaparta. Nelson je vjete barke inu jetnike
poslal v' Gibraltar; ranene franzose je na suho
postavil is vsmilenja, de se osdravio.

Visharji so sboru Mlajshih pisali 22. Kimovza inu se hvalili rekozh: na vse vishe smo si persadeli mir stiriti, inu vse h' pokoju perpraviti, de nam nizh sovrashnika vezh neostalo, sunaj sami Anglesi; al ravno ti so vse dvore spet podpihali. Mir smofhe enkrat ponudili vsem kralstvam, zhe ga ozhejo; al one le pozhakujejo; sdaj nam ni drugazhi h' konzu pridti, kakor s' mozhjo inu silo pergnati, ker beseda nizh nepomaga. Satorej opomnimo, de nam je dosti pomozhi treba na suhim inu na morji, pa so tudi nabhi studenzi obilni, is katirih se ta pomozh lahko sajema. Bres novih davkov se sna to sturiti. Dva sto tavshent novinzov je v' shold treba, inu sa te devetdeset millon liber; de le svet Mlajshih pervoli, bo vse sturjeno. Na morje nam je nova mozh potrebna, inu k' tim 35. million denarja. Tedaj sa zelo perhodno leto 726. millionov.

Mlajshi so sklenili na to pisanje, de fantje v' fold sapisani perviga clasa imajo k' sholner-shini poklizani biti.

Turfski poslanik v' Parisi ni otel pridti k' prasniku, katirga so Parisarji imeli 22. Kimovza na spomin njih narejene republike.

V' Paris so perfhle pisma is Malte, de Anglesi so skasali vso mornarsko umnost takrat, kader

Kader so franzose per Alexandrii v' frędo sajeli,
barke od obeh krajov stręlali, inu ob serzhnost
franzose perpravili.

En novizar v' Parisi je franzosam njih kri-
vizo pod nos podrobil, sakaj so zhes vse lud-
fke pravize Egipt popadli, sami sebi otli pravi-
zo dęlati, slasti, ker so le sami visharji to stu-
rili, bres pervolenja inu sveta Mlajshih inu Sta-
rishih.

Anglia.

Tukej so is franzoskeh noviz narpred sver-
deli, kako je Nelson franzose pretępel.

Po Irlandi bo skoro popolnoma mir, tudi
je nęhala neboglivořt per mornarjih na barkah,
katire stoje pred spanskim brodam Kadix pod
povelam admirala S. Vincent.

Moshkovia.

Zar je sklenil, de ima biti v' Moshkovii
shęřt Shkofj Rimške katolske vere.

On je vkasal dvanajřt novih regimentov na
noge postaviti, pol kojnikov, pol pęřhzov.

Rařladt.

Nęmzi so sklenili 22. Kímovza franzosam
to sa odgovor dati: Vesele nam sturř, de se en-
malo vdajajo; to nam dęla upanje, de se oboji
blishamo proti miru. Dosti smo si odtergali s'
veliko

veliko bolezhino, de bi le mir iskupili, tedaj
naš grosno shali, de franžosi menio, kakor bi
mir ravno mi savrazhali, kader vender mi zhes
narperve sglihanje she po verhi smo perpravle-
ni Ehrenbreitstein podręti, inu S. Petra otok
bliso Majnza franžosam dati. Satorej poterdim
pervolenje, de nam Kehl inu Kassel zel ostane,
inu shelimo, naj nam franžosi zhes vse to terd-
no besędo dajo. Dalaj voshimo, de bi franžosi
tudi raslozhno odgovorili, kar dolgove sadęne;
sakaj dolgovi sadęvajo ludske posebne pravize.
Kar so mešta, shupanje inu zunfti dolgov sturi-
li, negređejo deshelne kase nizh am, inu tih
dolgov mi Nemzi nemoremo na se vsęti. Kar
deshelne dolgove amtizhe, je tudi vezh raslozh-
ka treba, zhes to se moremo posebej na tanko sgo-
voriti, kakor so she franžosi sami oblubili, de
bomo vse posebej na drobno, raslozhiti mogli,
de se med seboj prav sastopimo. Tedaj naj fran-
žosi enkrat ufhesa proti nam naklonejo, inu se
perpravjo, vsako rezh posebej saflishati.

Turzhia.

Turfski Zar je franžosam vojsko napovedal,
inu pustil vsm unajnim poslanikam pisma v' ro-
ke dati, sakaj je to sturil. Te pisma imajo ta
sapopadik.

Vse kralęstva naj vedo, de Turki so bili
dosdaj inu vselej pravi perjatlj s' franžosmi; ni-
kol se niso pustili od te poshtene perjanoŝti od-
pela-

pelati. Sdajzi ob zlaši pervedh prenarēdb niso bili franžosi sadošti pošteni, kader so jeli se bojvati s' drugimi kralēstvami po Europi; al mi smo terdili štaro sveso, inu se nismo nizeh med vojsko mešhali. Druge kralēstva so naš vabile, franžosi bili v' nevarnosti, mi smo vender per miru ostali, ja smo pšhenizo njim vosili, kader jim je kruha smankvalo, deflih so Europeizi zhes naš godernali. /

Po eni taki pošebni perjasnosti smo menili sahvalo doshivēti. Al franžoski visharji glēdajo le na svojo mošhno, le na svojo oblast; glēdajo zel svet prenarēditi, vse vere, vse kralēstva oburežhi, obropati, eno prasno frajost pridigvati, ludi v' obdivjanje perpraviti. Vse jim je prav, nobena kriviza pregerda, povsot glēdajo ludstvo zhes pravizhno oblast spuntati.

Naš so teli v' vojsko saplesti, inn sraven je iškali Bonaparte Grēke v' Morei podšhuntati, de bi se spuntali. Mi vidimo, de nedēlajo s' nami na nobeno pošteno visho; saštojn smo molzhali, saštojn zhakali, de bodo visharji to rezh popravili.

Loteria.

13. Kosaperska so v' Gradzi vsdignene:

54. 33. 42. 44. 62.

27. Kosaperska bode v' Lublani vsdigvano.